

Deze informatie is bedoeld voor bedrijven en organisaties die vallen in artikel 1 lid 2 en 3 van de Elektriciteitswet (zie bijlage A). Doel van het bulletin is het informeren van deze bedrijven over de mogelijkheden van Artikel 1 lid 2 en 3.

Situatieschets

Er bestaat een onderscheid tussen kleinverbruik- en grootverbruik elektriciteitsaansluitingen. Deze indeling is op basis van de capaciteit van de aansluiting en heeft invloed op de manier waarop u door de marktpartijen wordt benaderd en welke cont(r)acten u met de netbeheerder, leverancier en meetverantwoordelijke heeft. De grens voor kleinverbruikaansluitingen ligt op 3 x 80 Ampère. Alle elektriciteitsaansluitingen met een grotere aansluitwaarde vallen onder de categorie grootverbruik.

Echter, in de Elektriciteitswet geldt een uitzondering: aansluitingen die binnen de definitie van Artikel 1 vallen (zie bijlage A), worden als grootverbruiker behandeld, terwijl ze technisch gezien een kleinverbruikaansluiting zijn. De wetgever gaat ervan uit dat afnemers die in deze categorie vallen en beschikken over kleinverbruikaansluitingen die voldoen aan Artikel 1, te allen tijde een zakelijk karakter hebben en geen behoefte hebben aan de bescherming die op kleinverbruikers van toepassing is. Daardoor kunnen ze in de vrije energiemarkt als grootverbruiker behandeld worden.

Definitie en inhoud

Op basis van de tekst in de Elektriciteitswet (Bijlage A) is een toelichting opgesteld (Bijlage B) en bepaald welke aansluitingen onder de Artikel 1 regeling vallen (Bijlage C). Samengevat heeft de regeling betrekking op (delen van) beheerorganisaties met aansluitingen die dienen voor:

- Waterbewerkingsactiviteiten (besturings-, bewerkings- en bewakingsapparatuur van waterschappen en waterbedrijven);
- Mijnbouwkundige activiteiten (zout, gas, olie, aardwarmte en overige geologische opslag- en delvingsactiviteiten);
- Activiteiten die met beheer en exploitatie van vaste of mobiele telecommunicatie- en kabelnetwerken te maken hebben;
- Verkeersregelininstallaties en openbare verlichting (let op: reclameborden die in de openbare ruimte staan en verlichting afgeven, bushokjes met verlichting, informatiepanelen met achtergrondverlichting en soortgelijke vallen hier niet onder);
- Vervoer (van vracht of personen) per trein waarbij het totaal ter beschikking gestelde vermogen (technische capaciteit) van al deze aansluitingen groter dan 2 MVA is.

Voor de organisatorische eenheid die als een Artikel 1-afnemer wordt aangemerkt, komen al zijn betreffende aansluitingen die voldoen aan Bijlage C als Artikel 1-aansluitingen in aanmerking,

zolang die afnemer daar (exclusief) over beschikt en het gebruiksdoel niet wijzigt. Indien een afnemer geheel nieuwe aansluitingen laat aanleggen met eenzelfde gebruiksdoel, worden deze ook toegevoegd aan de bestaande populatie en als Artikel 1 gekenmerkt. Dit geldt ook als bestaande aansluitingen van gebruiksdoel wijzigen en daardoor wel vallen onder de voorwaarden van Artikel 1.

Welke voorwaardelijke criteria gelden voor A1-aansluitingen?

Samenvattend zijn er vier voorwaardelijke criteria die gelden voor Artikel 1 aansluitingen:

- Criterium 1: Doelgebruik van de aansluiting. Voorbeelden: openbaar vervoer (metro, tram, trolley, trein), mijnbouwkundige activiteiten, telecommunicatie- en kabelnetwerken, openbare verlichting of verkeersregelinstallaties, watertransport of -distributie, zoals bemaling, zuivering of riolering.
- Criterium 2: Organisatorische eenheid van de klant. Voorbeeld: de organisatorische eenheid die zich in hoofdzaak bezighoudt met activiteiten die vallen onder criterium 1.
- Criterium 3: Bedrijfsvoering op fysiek geïntegreerde basis. Voorbeeld: Als kleinverbruikaansluitingen, zoals bedoeld in de eerste twee criteria, allen benodigd zijn voor eenzelfde doel, is het als het ware 1 aansluiting. Bijvoorbeeld: een afzonderlijke telecomzendmast heeft geen nut, het is het geheel van zendmasten dat de dienst mobiele telefonie levert.
- Criterium 4: Beschikbaar gesteld vermogen van groep aansluitingen ≥ 2 MVA. Het beschikbaar gesteld vermogen is het product van de zekeringwaarde en het voltage.

Heeft u zelf invloed op de keuze voor kleinverbruikaansluiting of Artikel1-aansluiting?

Het antwoord op deze vraag luidt: ja en nee. Nee, omdat de tekst van Artikel 1 dwingend is geformuleerd. Als een aansluiting van uw organisatie aan de in Artikel 1 genoemde criteria voldoet, dan is deze aansluiting een grootverbruikaansluiting. Voldoet een aansluiting niet aan de genoemde criteria, dan is het een kleinverbruikaansluiting. Toch heeft u invloed op de indeling, want in de tekst van Artikel 1 zitten enkele passages die flexibel interpreteerbaar zijn. Er is niet gedefinieerd wat onder 'organisatorische eenheid' en 'fysiek geïntegreerde basis' moet worden verstaan. Uiteraard kunt u zelf het beste beoordelen of uw organisatie één organisatorische eenheid is, of dat uw organisatie uit meerdere eenheden bestaat en of deze eenheden zich 'in hoofdzaak' met een bepaalde taak bezig houden. Ook kunt u zelf het beste beoordelen of de bedrijfsvoering van uw elektrische installaties op fysiek geïntegreerde basis geschiedt of juist niet. De netbeheerder beoordeelt of het beschikbaar gesteld vermogen van de groep aansluitingen groter is dan de vastgestelde grens van 2 MVA.

Gevolgen van het aanmerken als Artikel 1

Valt u als afnemer in een van de hierboven beschreven organisatiecategorieën, en voldoet u aan de gestelde criteria, dan laat u uw betreffende aansluitingen als Artikel 1 registreren bij uw netbeheerder. Aansluitingen die staan geregistreerd als Artikel 1 worden door de netbeheerder behandeld als grootverbruikaansluitingen. Wat dit precies inhoudt staat in de onderstaande tabel:

Gevolgen voor aansluitingen die zijn geregistreerd als Artikel 1

Meetverantwoordelijke	Voor aansluitingen die zijn geregistreerd als Artikel 1 blijft gelden dat een eigen meetverantwoordelijke moet worden gecontracteerd die de meetinrichting installeert, onderhoudt en deze uitleest en hier een vergoeding voor ontvangt. De netbeheerder kan desgevraagd een meetverantwoordelijke aanwijzen.
Meter	Een aansluiting die is geregistreerd als Artikel 1 komt niet in aanmerking voor de wettelijk gereguleerde uitrol van de slimme meter. De aangeslotene maakt met de meetverantwoordelijke afspraken over de plaatsingen en de (aanvullende) functionaliteiten van de meter. Hieronder wordt nader ingegaan op het aspect van de slimme meter.

Contracten	Voor aansluitingen die zijn geregistreerd als Artikel 1 wordt een aparte Aansluiting- en Transport- Overeenkomst (ATO) afgesloten met de netbeheerder.
Facturatie	Aansluitingen die zijn geregistreerd als Artikel 1 vallen niet onder het verplicht leveranciersmodel. U heeft de keuze of u een aparte transportfactuur krijgt van de netbeheerder of geïntegreerd met de leveringsfactuur van uw energieleverancier. In het laatste geval dient u hierover (alsnog) aparte afspraken te maken met uw netbeheerder en energieleverancier, Voor aansluitingen die zijn geregistreerd als Artikel 1 geldt hetzelfde tarief voor de transportdienst als voor een gelijkwaardige kleinverbruikaansluiting.
Mogelijkheid tot omzetting	Omzetten van een Artikel 1 aansluiting naar een kleinverbruikaansluiting of vice versa is alleen mogelijk indien de situatie wijzigt die ten grondslag ligt aan de toepassing van de criteria zoals die hierboven zijn beschreven. Hieronder wordt nader ingegaan op de voorwaarden voor omzetting.
Aansluitdienst	Voor aansluitingen die zijn geregistreerd als Artikel 1 geldt ook dat u onder voorwaarden een vrije aanbesteding kan uitschrijven voor het realiseren, wijzigen, onderhouden of verwijderen van de aansluiting. In verband met de betrouwbaarheid van het net moet de netbeheerder wel instemmen met de uitvoering van de activiteiten.
Relatie met de energieleverancier	Voor de levering van elektriciteit heeft u een contract met uw energieleverancier. Informeer bij uw leverancier naar de eventueel wijzigende contractuele voorwaarden voor Artikel 1-aansluitingen.
Relatie met de netbeheerder	U sluit met de regionale netbeheerder een aansluit- en transportovereenkomst af voor deze aansluiting en het transport van elektriciteit. Verandert u van leverancier en / of meetbedrijf, dan blijft uw aansluit- en transportovereenkomst ongewijzigd. Voor Artikel 1-aansluitingen is de aansluit- en transportovereenkomst gebaseerd op een vaste, technische capaciteit. De transportdienst wordt door de netbeheerder zelf gefactureerd en is gebaseerd op de gepubliceerde tarieven.

Een slimme meter voor Artikel 1-aansluitingen

Bij tal van gemeenten leeft de wens om energiebesparing en/of CO₂-uitstootreductie inzichtelijk te maken. Dat kan op verschillende manieren. Eén manier is door middel van gedetailleerde meetgegevens. Het is geen absolute vereiste om uw aansluitingen in het kleinverbruiksegment te behouden om een slimme meter op uw aansluitingen te krijgen.

Als uw aansluiting op grond van Artikel 1 als grootverbruikaansluiting wordt geregistreerd, kunt u ervoor kiezen om uw meetverantwoordelijke te verzoeken een slimme meter te plaatsen. Daarnaast zijn telemanagement- systemen voor grootverbruikaansluitingen beschikbaar; deze systemen zijn geschikter voor het aanleveren van verbruiksdata aan grootverbruikklanten. Dit zijn commerciële activiteiten. In deze gevallen zijn de plaatsingstarieven en de tarieven voor het inzien van de meetdata niet gereguleerd maar onderhandelbaar.

Een slimme meter voor een onbemeten aansluiting

Ongeveer de helft van alle openbare verlichting in Nederland is momenteel onbemeten. In de wet worden onbemeten aansluitingen expliciet uitgesloten (artikel 26 ae, tweede lid, onderdeel a) van de grootschalige uitrol van slimme meters. Deze uitsluiting vindt niet expliciet plaats voor de proefperiode (artikel 26 ad). Voor een

onbemeten aansluiting kan een verzoek tot prioriteitsplaatsing worden gedaan. De aansluiting moet dan wel geschikt zijn, of te worden gemaakt, voor de plaatsing van een slimme meter. De kosten daarvoor zijn voor rekening van de klant.

Mogelijkheid tot omzetting

Nadat de aansluitingen zijn gekenmerkt kunnen nog wijzigingen van de populatie Artikel 1- aansluitingen plaatsvinden. Hierbij worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Indien een Artikel 1-aansluiting moet worden gewijzigd in een kleinverbruikaansluiting of vice versa terwijl de afnemer gelijk blijft, dan worden de kosten hiervoor in rekening gebracht bij de betreffende afnemer.
- Bij een nieuwe aansluiting van een afnemer die al meerdere Artikel 1-aansluitingen heeft, wordt de nieuwe aansluiting niet als een standaard aansluiting behandeld. De netbeheerder beoordeelt of deze ook als Artikel 1- aansluiting wordt geregistreerd.
- Indien een nieuwe afnemer een Artikel 1-aansluiting overneemt, dan blijft dit kenmerk gehandhaafd. Een uitzondering hierop is als de contractant aantoont dat niet meer aan de Artikel 1-criteria wordt voldaan. In dat geval wordt de aansluiting omgezet naar het kleinverbruiksegment, zonder dat hier kosten voor in rekening worden gebracht.

Om wijzigingen door te geven aan uw aansluiting kunt u terecht op www.mijnaansluiting.nl. Voor uw aansluitingen in de openbare ruimte wordt u – na het invullen van uw gegevens op www.mijnaansluiting.nl – automatisch benaderd met een e-mail met daarin een link en inloggegevens. Als u deze link benadert met uw inloggegevens komt u vanzelf in de speciale klantportal voor aansluitingen in de openbare ruimte. Hier worden aanvullende vragen gesteld met betrekking tot Artikel 1 aansluitingen en/of onbemeten aansluitingen. Door het gebruik van deze portal wordt de doorlooptijd en kwaliteit van uitvoering van de door u aangevraagde wijziging aanzienlijk verbeterd. Het doorlopen van het portal neemt maximaal 10 minuten van uw tijd in beslag.

Uiteraard blijft het altijd mogelijk uw eigen accountmanager te benaderen voor hulp bij wijzigingen aan uw aansluitingen.

Bijlage A

Elektriciteitswet, artikel 1 lid 2 en 3

Lid 2:

Voor de toepassing van het bij of krachtens deze wet bepaalde wordt als afnemer, niet zijnde een afnemer als bedoeld in artikel 95a, eerste lid, beschouwd een organisatorische eenheid die zich in hoofdzaak bezig houdt met het openbaar vervoer per metro, tram of trolley, met mijnbouwkundige activiteiten, met het beheer en de exploitatie van telecommunicatie- en kabelnetwerken met het beheer van de openbare verlichting of van verkeersregelininstallaties, dan wel met riolering, bemaling, waterzuivering of transport en distributie van water, mits:

- a. deze eenheid daarbij uitsluitend ingevolge de technische aard van de bedrijfsuitoefening beschikt over verscheidene aansluitingen;
- b. het totale aan de eenheid voor die bedrijfsuitoefening beschikbaar gestelde vermogen meer bedraagt dan 2 MVA;
- c. de bedrijfsuitoefening door deze eenheid op fysiek geïntegreerde basis geschiedt.

Lid 3:

Een onderneming die zich in hoofdzaak bezighoudt met het vervoer van personen of goederen per trein wordt in afwijking van het eerste lid, onderdeel c, aangemerkt als afnemer, niet zijnde een afnemer als bedoeld in artikel 95a, eerste lid, ook indien zij geen aansluiting heeft op een net.

Bijlage B

Toelichting op de Artikel 1 definitie

Op basis van artikel 1 lid 2 zoals weergegeven in de Elektriciteitswet worden de volgende Randvoorwaarden voor aansluitingen gehanteerd om in de groep artikel 1 lid 2 te vallen:

- a. Aansluitingen dienen te vallen binnen een organisatorische eenheid die zich in hoofdzaak bezig houdt met het openbaar vervoer per metro, tram of trolley, met mijnbouwkundige activiteiten, met het beheer en de exploitatie van telecommunicatie- en kabelnetwerken, met het beheer van de openbare verlichting of van verkeersregelinstallaties, dan wel met riolering, bemaling, waterzuivering of transport en distributie van water. Belangrijk is dat deze definitie zich niet uitstrekt over de andere organisatorische eenheden waarmee deze eenheid verbonden is. De afnemer heeft uiteraard het meeste inzicht in zijn eigen organisatiestructuur;
- b. Er bestaan alleen meerdere aansluitingen omdat één enkele aansluiting vanwege de technische aard van de bedrijfsuitoefening niet mogelijk is. De bedrijfsvoering van deze verscheidene aansluitingen vindt op fysiek geïntegreerde basis plaats. (Een voorbeeld hiervan is een mobiel telefonienetwerk dat voor het in de lucht houden van het netwerk op verschillende plaatsen apparatuur heeft staan -zoals zendmasten-, die voorzien moet worden van elektriciteit. Het is één netwerk, maar er zijn verschillende aansluitingen nodig om het netwerk van elektriciteit te voorzien). De afnemer heeft uiteraard het beste zicht op het gebruiksdoel van een specifieke aansluiting;
- c. Het totale aan de organisatorische eenheid voor die bedrijfsuitoefening beschikbaar gestelde vermogen van alle aansluitingen bedraagt meer dan 2 MVA (in heel Nederland en ook grootverbruikaansluitingen tellen mee);
- d. Aansluitingen die binnen deze organisatorische eenheid vallen, maar niet voldoen aan eis b zullen alleen dan als artikel 1 lid 2 gekenmerkt worden als deze aansluiting uitsluitend ten behoeve van de genoemde bedrijfsvoering wordt gebruikt. (Bijvoorbeeld: Een aansluiting van een kantoor waar de bedrijfsvoering van de tramlijnen -wissels e.d.- wordt uitgevoerd valt wel onder artikel 1 lid 2 en een aansluiting van een kantoor waar de financiële administratie van de trammaatschappij plaatsvindt, valt niet onder artikel 1 lid 2).

Artikel 1 lid 3 gehanteerde definitie

Voor de afnemers die zich in hoofdzaak bezighouden met het vervoer per trein worden verder geen

eisen gesteld aan de aansluitingen. Hiermee kan gesteld worden dat alle aansluitingen van deze afnemer als

grootverbruikaansluiting kunnen worden gekenmerkt. De kern zit hier in de 'in hoofdzaak bezighouden'. De interpretatie is dat van deze afnemers op basis van de bedrijfsstructuur bepaald wordt welke aansluitingen hieronder vallen. Het vastgoedbedrijf van de Nederlandse Spoorwegen valt bijvoorbeeld niet onder artikel 1 lid 3, omdat zij zich in hoofdzaak met vastgoed bezighoudt en niet met het vervoer per trein.

Bijlage C

Voor Artikel 1 in aanmerking komende organisaties en installatiesoorten

Hieronder staat een limitatieve lijst aansluitingensoorten, die gedefinieerd zijn naar afnemer en installatiesoort, die in aanmerking komen voor Artikel 1 indien de totale capaciteit de 2MVA overstijgt. Bij afnemerssoorten die niet op de lijst staan, wordt ervan uitgegaan dat deze geen artikel 1 lid 2 of 3 aansluitingen hebben. Als installatiesoorten niet op de lijst staan, dan wordt ervan uitgegaan dat dit geen artikel 1 lid 2 of 3 aansluitingen betreft.

Soort afnemers	Installatiesoort
Mobiele netwerk operator	Zendmasten en overige netwerkapparatuur
Vaste telefoonnet operator	Wijkcentrales, districtcentrales, telefooncellen
Communicatienetwerk operator	Distributiekasten en –centrales
Vervoerder per trein	Alle
Beheer railinfratrein	Alle
Metro, tram, trolley	Voeding netwerk
Gemeente	Openbare verlichting
Gemeente	Verkeersregelinstallaties
Gemeente	Riolering – afvalwaterpompen
Provincie	Verlichting provinciale wegen
Provincie	Verkeersregelinstallaties
Rijkswaterstaat	Verlichting rijkswegen
Rijkswaterstaat	Verkeersregelinstallaties
Waterschap	Bemalingspompen / gemalen, RWZI
Drinkwaterbedrijf	Elektrische pompen
Mijnbouwkundig bedrijf	Allerlei